

DOI 10.31558/2307-2318.2021.2.8

УДК 336.71

JEL: G21, E51

Волкова В.В.,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи,

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ORCID: 0000-0003-1539-6194

v.volkova@donnu.edu.ua

Власенко О.С.,

здобувач, Донецький національний університет імені Василя Стуса

vlasenko_o@donnu.edu.ua

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ЯК ЧИННИК МІНІМІЗАЦІЇ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ БАНКУ

Розглянуто сутність кредитного портфеля. Розглянуто місце і роль кредитного портфеля у мінімізації кредитного ризику банку. Мета статті полягає у розробці механізму управління якістю кредитного портфеля на основі аналізу особливостей та сучасного стану кредитування в Україні. Тому, було обґрунтовано актуальність проблеми регулювання кредитних ризиків. Розглянуто частку кредитного портфеля в активах банків України та частку NPL банків України. Проаналізовано стан кредитного портфелю банків державного сектору та наведені ключові вимоги до фінансових установ. Визначено, що контроль за якістю формування кредитного портфеля банку пов'язаний із забезпеченням умов і об'єктивних нормативів НБУ, також дана частина відповідальності значною мірою покладена на керівництво комерційного банку. З метою удосконалення кредитного портфеля наведено алгоритм розрахунку ефективного кредитного портфеля банку в сучасних умовах. Розглянуто механізм управління якістю кредитного портфеля. Визначено, що провідні засади кредитної політики, що включають у себе засади з формування якісного кредитного портфеля, будуються всередині банку на основу рішень, методів, і підходів у відповідності до загальної стратегії діяльності конкретного банку.

Ключові слова: кредитний портфель, кредитний ризик, банк, кредитна політика, фінансові установи.

Рис. – 6, Літ. – 12.

Постановка проблеми. Прибуток від здійснення кредитних операцій є одним із основних джерел доходів банків. Як наслідок, на сьогоднішній день, прибуток є головною проблемою, яка сьогодні стоїть перед менеджментом банків, та впливає ефективно формування кредитного портфеля банку. Неефективне його формування приводить до підвищення ризиків здійснення кредитних операцій, а це, у свою чергу веде до збитків та втрати вкладених ресурсів. Основою фінансової стабільності й ринкової стійкості банків є правильна організація банківського кредитування, належне забезпечення його вірогідною та оперативною обліковою інформацією, розробка ефективної та гнучкої системи управління кредитними операціями.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми управління якістю кредитного портфеля банку присвячені праці таких вітчизняних вчених як: Пташков А. [1], Кремень О. І., Кремень Р. М. [2], Бугель Ю. [4], Солоділова К. В., Шафранова О. В. [5], Бикова О.В., Марченко О.В. [6], Чиж Н. М. [7] та інші.

Мета статті полягає у розробці механізму управління якістю кредитного портфеля на основі аналізу особливостей та сучасного стану кредитування в Україні.

Викладення основного матеріалу дослідження. Для успішного розвитку вітчизняного фінансового ринку, укріплення ринкової економіки України та її інтеграції в світовий фінансовий простір дуже важливо якнайшвидше вивести комерційні банки на центральне місце в управлінні грошово-кредитною системою країни.

Рівень організації кредитної діяльності – важливий показник роботи банківської установи та якості його менеджменту. Результат кредитної діяльності банку визначає якість кредитного портфеля.

Кредитний портфель - це специфічний об'єкт управління, що має певну структуру, відповідає вимогам банку та його цілям за прибутковістю, ступенем ліквідності, ризиком і напрямками кредитування. За балансовою вартістю всіх кредитів банку оцінюється розмір кредитного портфеля. У структурі балансу банку кредитний портфель розглядається як єдине ціле та складову частину активів банку, котра має свій рівень дохідності й відповідний рівень ризику. Тому ризик та дохідність – основні параметри управління кредитним портфелем банку [1].

Управління кредитним портфелем - це складний організаційно-економічний процес діяльності банку при здійсненні кредитування, що спрямований на досягнення високої результативності й мінімізацію кредитного ризику. Проте, за даних умов кінцевими цілями менеджерів банку є отримання прибутку від активних операцій та підтримання надійної та безпечної діяльності банку [2].

Після світової фінансової кризи 2008 – 2010 рр. значно знизилася якість кредитного портфелю та стійкість банківського сектора України в цілому. Зниження платоспроможності вітчизняних підприємств-позичальників призвели до зростання частки проблемних кредитів у структурі кредитних портфелів. Як результат, відбулося збільшення частки проблемної заборгованості кредитного портфеля банківської установи, що безпосередньо впливає на результати її діяльності.

На початку 2016 року кредитування залишалося стриманим через збереження високих кредитних ризиків, низьку платоспроможність позичальників та усе ще жорсткі умови кредитування. За 2014-2016 рр. гривня зменшила свою вартість по відношенню до долара США більше ніж в 3 рази (з 7,99 грн за 1 доллар США у 2014 році до 24 грн за 1 доллар США у 2016 році відповідно). Таке стрімке зниження призвело до зростання проблемної заборгованості клієнтів перед банками. На рисунку 1 наведені основні показники кредитної діяльності банківської системи. Варто зауважити, що ланцюгові темпи приросту проблемної заборгованості банків України за останні роки мали такі показники: у 2015 р. – 93,6%, у 2016 р. – 57%, у 2017 р. – 44,3%, у 2018 р. – 63,5% [2]. Загалом за 2015–2018 рр. обсяг проблемних кредитів збільшився у 8,5 рази, що свідчить про низьку якість кредитного портфеля вітчизняних банків та високий ризик неповернення коштів. Частка непрацюючих кредитів скорочується з 2018 року. У 2020 році значно скоротилася частка у державних банках: за рік вони списали 30,6 млрд гривень та 3,1 млрд доларів США. В результаті відбулося зниження частки непрацюючих кредитів з 63,5% до 57,4% [3].

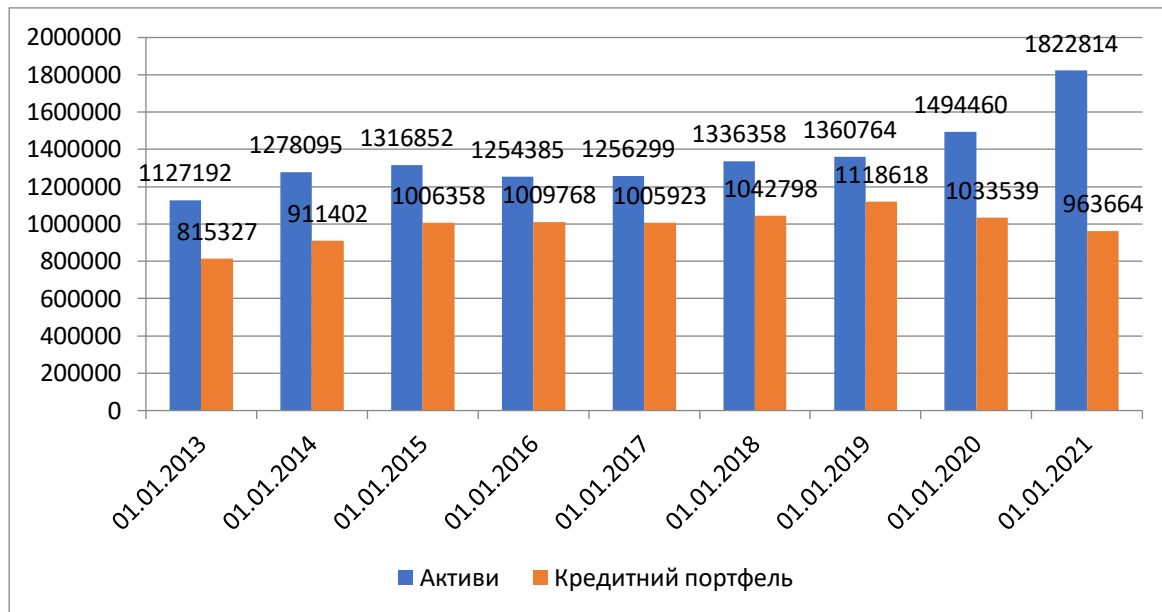

Рисунок 1 - Частка кредитного портфеля в активах банків України у 2013-2021 рр., млн грн [2]

Як бачимо з рис. 1, кредитний портфель займає вагоме місце в активах банків. Причиною цього є те, що приріст обсягу кредитування безпосередньо впливає на зростання активів банку. Збільшення кредитного портфеля за проаналізований період пов'язане із значною часткою кредитів в іноземній валюті. За рахунок їх постійної переоцінки за офіційним курсом відбувається штучне нарощування в гривневому еквіваленті як кредитного портфеля, так і активів в цілому.

У структурі кредитного портфеля державних банків головним складником є корпоративна заборгованість. Основні боржники державних банків – це великі холдингові компанії або політично пов'язані особи. Ці борги не продаються, адже немає ефективного та прозорого механізму їх продажу. Передусім це проблеми в судовій системі та недостатній рівень захисту прав кредитора. До того ж державним банкам, маючи в акціонерах Міністерство фінансів, простіше попросити у держави докапіталізацію, ніж працювати над поверненням кредитів. Це пояснює ситуацію, коли державні банки показали себе вкрай неефективними в роботі з позичальниками [4].

Отже, частка кредитів в загальному обсязі активів банків України протягом 2015-2018 рр. складала близько 80% з незначними відхиленнями (максимальне значення відхилення 2,2%). З цього можна зробити висновок про значимість та необхідність регулювання саме кредитної діяльності банків, як на загальнодержавному рівні, так і всередині структури.

Протягом 2018 року якість кредитного портфеля знижилася, за останній квартал частка непрацюючих кредитів становила 52.8 %, тобто вона скоротилася на 1.7 в.п. Причиною цього є швидкий розвиток роздрібного кредитування, що в свою чергу призводить до статистичного скорочення частки непрацюючих кредитів.

У 2019 році відбувся приріст бази фондування на рівні попереднього року. Банки були зацікавлені у роздрібному кредитуванні. У 2018 році відбулося зростання корпоративного портфеля, що з кожним роком ставало все більш жвавим. Проте, у 2020 році попит на споживчі кредити значно скоротився через кризу, як наслідок кредитний портфель знизився в квітні та травні. За попередніми оцінками НБУ більше 10 % незабезпечених споживчих кредитів можуть стати непрацюючими через кризу. Дані збитки реалізуються на протязі наступних кварталів, відповідно банки повинні вчасно їх

визнавати та заделегідь формувати резерви. Щоб бути впевненим в коректності класифікації кредитів та достатності резервів НБУ планує провести аналіз якості активів банків наприкінці року [5].

Проте, у зв'язку з пандемією COVID-19 попит і бізнесу, і населення на кредити знижувався, не зважаючи на подальше здешевлення кредитів. В результаті відбулося зниження кредитного портфеля банків. Також, портфель без урахування резервів скоротився за I квартал у гривні на 6,3 % та на 3,6 % у доларовому еквіваленті. Портфель чистих кредитів населенню зменшився на 5 % за I квартал вперше з 2017 року. Загалом станом на початок року 2021 кредитний портфель зменшився на 69 875 грн у порівнянні із аналогічним періодом у 2020 р. Визначальним чинником даного скорочення було формування банками резервів за одночасного скорочення попиту на кредити внаслідок погіршення споживчих настроїв [5].

Окрім того, частка приватних банків у структурі кредитного портфеля є значно більшою, ніж частка державних банків, 36% та 72% відповідно. Частка непрацюючих кредитів українських банків залишається досить значним. Більшу частину обсягу кредитного портфеля банків у 2020 р. становлять непрацюючі кредити (48 %, або 531 млрд грн), з яких 75 %, або 397 млрд грн акумульовано у банках державного сектору (див. рис. 2) [6].

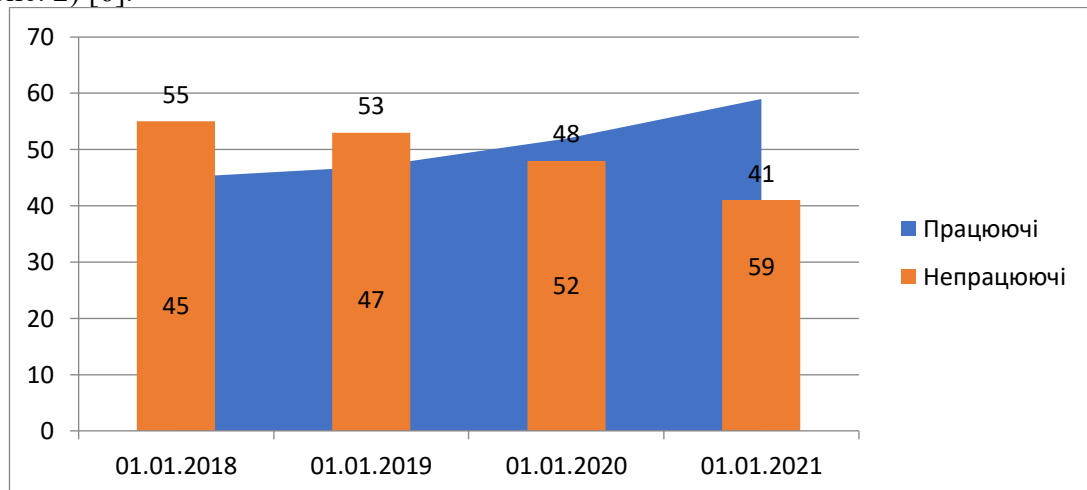

Рисунок 2 - Частка NPL банків України у 2018-2021 рр., % [7]

Аналізуючи дані таблиці, можна спостерігати, що у 2019 році спостерігалась тенденція поступового скорочення обсягу непрацюючих кредитів у банках України. Частка непрацюючих кредитів в кредитному портфелі системи банків зменшилась на 5 в.п. до 48%, насамперед, завдяки зростанню обсягу працюючих кредитів, у т. ч. роздрібного кредитування, укріпленню національної валюти та здійсненню банками заходів щодо погашення та реструктуризації непрацюючих кредитів.

З проведеного аналізу можемо зробити висновок, що на даному етапі розвитку банки з державною участю мають незначну зацікавленість у відновленні кредитування.

Відповідно за 2020 рік обсяг NPL у банківській системі знизився на 100,5 млрд грн. В результаті відбулося зниження частки проблемних активів в активах банків до 41%, але показник досі залишається найвищим серед європейських країн, але став значно меншим від свого максимального значення у 2017 році (58%). Варто зауважити, що найвищий обсяг проблемної заборгованості продовжує зберігатися на балансах державних банків (310,2 млрд грн або 57,4% від кредитного портфелю). Обсяг непрацюючих кредитів банків з іноземним капіталом та приватним українським капіталом становить 95,9 та 24,0 млрд грн, відповідно (рисуюнок 3) [11].

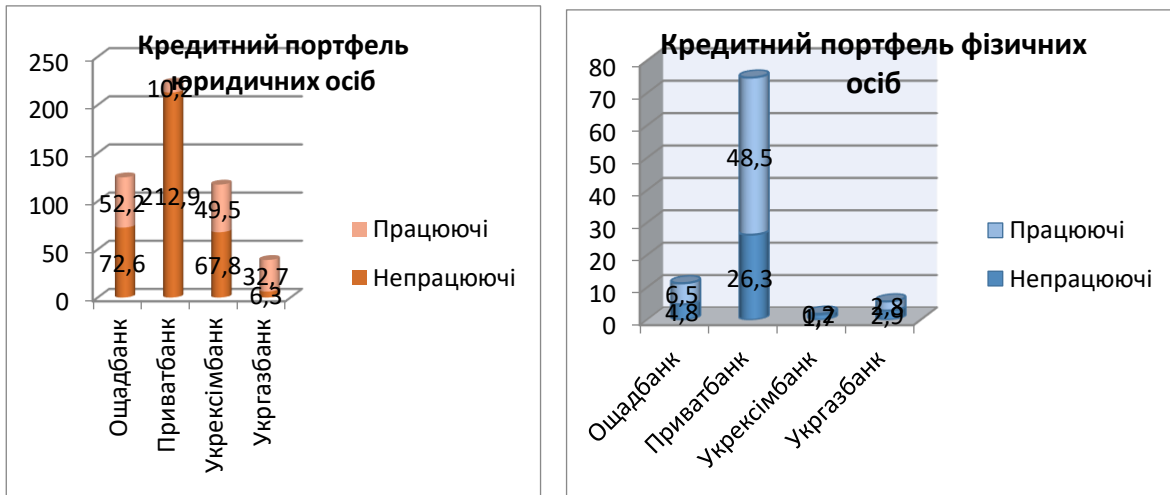

Рисунок 3 - Стан кредитного портфелю банків державного сектору станом на 01.01.2020 р., млрд. грн [10]

Аналізуючи дані рисунку 3 можна помітити, що значну частку NPL у «Приватбанку» – 239,2 млрд грн. Варто зауважити, що значну кількість непрацюючих кредитів має «Ощадбанк», сума непрацюючих кредитів юридичних осіб становить 72,6 млрд грн та фізичних осіб – 4,8 млрд грн. «Укрексімбанк» та «Укргазбанк» також мають частку непрацюючих кредитів юридичних осіб значно більшу за частку фізичних осіб.

Слід відзначити, що за останній період частка непрацюючих кредитів у всіх групах банків не має постійної динаміки. Зменшення частки непрацюючих кредитів відбувається завдяки поступовому розгортанню нового кредитування. Як свідчать дані Національного банку України, найсуттєвіше скоротилися частки за валютними кредитами бізнесу та гривневими кредитами населенню. Збільшення споживчого кредитування дало змогу підвищити якість портфелю роздрібних кредитів, а продаж банками непрацюючих валютних кредитів бізнесу – портфелю корпоративних кредитів. Якщо економіка зростатиме в майбутньому, то якість кредитного портфелю помірно поліпшуватиметься [7].

Дослідження довело, що велика частка недіючих кредитів – джерело системних ризиків в Україні. За останні три роки прогрес у скороченні NPLs був ледь помітним. НБУ має намір пришвидшити процес, ухваливши Положення про організацію процесу управління проблемними активами в банках України.

Положення відповідатиме найкращим європейським практикам і ґрунтуватиметься на Керівних принципах для банків стосовно непрацюючих кредитів ЄЦБ, настановах Європейського банківського органу з управління непрацюючими та реструктурованими експозиціями.

Варто зауважити, що все ж якість корпоративного кредитного портфелю банків найкраща за останнє десятиліття. Останніми роками банки дотримувалися загальноприйнятих стандартів кредитування. У свою чергу, бізнес став прозорішим, прибутковішим, багато підприємств та секторів сформували запас міцності [3]. Проте втрати вже будуть присутніми – зниження внутрішнього та зовнішнього попиту, обмеження в умовах пандемії та значні структурні проблеми у секторах будуть мати помітний вплив на платоспроможність позичальників. Банки обов'язково мають відслідковувати фінансовий стан боржників та зважати на їхні тимчасові фінансові труднощі, пропонуючи кредитні продукти. Після завершення кризи фінансові установи відіграватимуть найбільшу роль у відновленні економічного зростання в Україні [10].

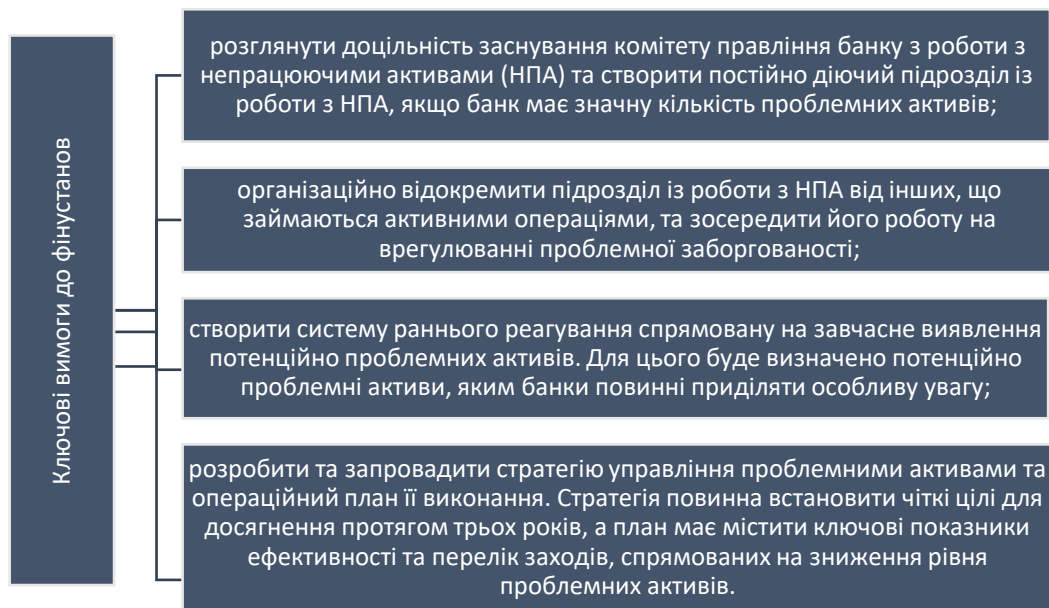

Рисунок 4 - Ключові вимоги до фінустанов [9]

Банки виступають важливими ланками в системі ринкових відносин, планомірний їх розвиток – необхідна умова функціонування ринкової економіки. Оскільки банківська діяльність є комерційною, тобто спрямована на отримання прибутку, головною її характеристикою є ризиковий характер. Ризик для банку виражається ймовірністю досягнення небажаних результатів: збитки внаслідок неплатежів по наданих позиках, втрати та недоотримання прибутку, скорочення ресурсної бази тощо.

Оскільки кредитний портфель виступає головним джерелом доходів банку, його можливістю кредитування клієнтів та причиною ризиків при розміщенні активів. Від якості кредитного портфеля залежить стабільність діяльності банку, його імідж, конкурентоспроможність, фінансові результати. Кредитний ризик пов'язується при цьому з ризиком можливого понесення банком фінансових втрат через невиконання позичальником зобов'язань (рис. 5).

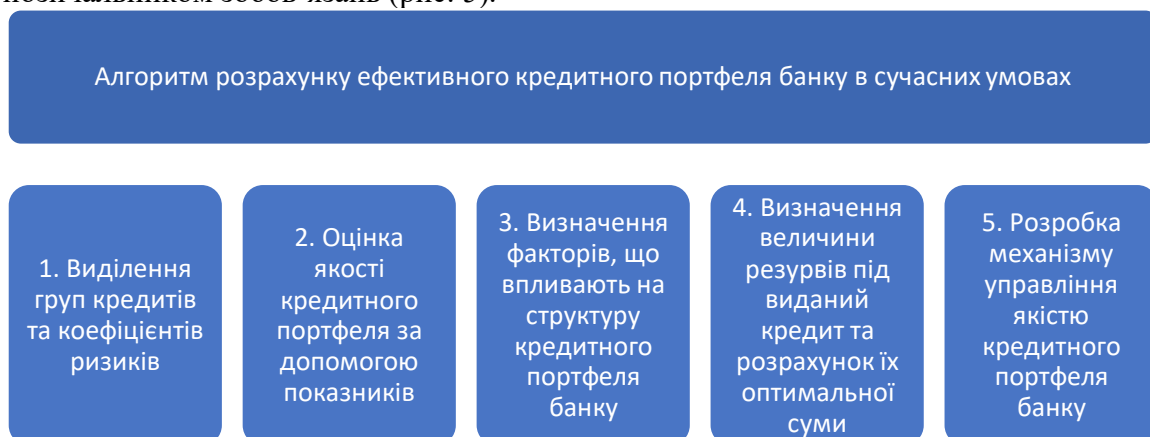

Рисунок 5 - Алгоритм розрахунку ефективного кредитного портфеля банку в сучасних умовах

На нашу думку, головною умовою ефективного банківського кредитування буде розробка механізму управління якістю кредитного портфеля (рис. 6).

Зауважимо, що при розробці механізму управління якістю кредитного портфеля банку доцільно врахувати наступні принципи:

- Комплексність - охоплення всіх сторін кредитної діяльності банку з метою встановлення дійсного рівня кредитного портфеля;
- Повнота аналізу – аналіз економічних і неекономічних показників кредитоспроможності позичальника і його бізнесу, визначаючий ступінь кредитного ризику як одного з критеріїв якості кредитного портфеля.
- Відкритість – схильність якості кредитного портфеля до змін під впливом багатьох факторів.
- Безперервність – управління якістю портфеля протягом всього терміну дії кредитного договору між позичальником і банком.
- Послідовність – підтримання нерозривного зв'язку кожного етапу управління якістю кредитного портфеля як функціонально, так і організаційно.
- Динамізм – аналіз факторів, які впливали на якість кредитного портфеля в минулих періодах і прогноз їх впливу на перспективу.

Мета управління якістю кредитного портфеля банку – організація ефективного процесу кредитування за рахунок отримання оптимального доходу при мінімальному кредитному ризику. Досягнення зазначеної мети забезпечить підвищення довіри економічних суб'єктів до банку, динамічний розвиток та фінансову стійкість.

Рисунок 6 - Механізм управління якістю кредитного портфеля

Механізм управління якістю кредитного портфеля можна представити в вигляді сукупності взаємопов'язаних елементів. *Інформаційне забезпечення*, необхідне для аналізу кредитного портфеля банків, включає як зовнішні, так і внутрішні джерела інформації. Серед зовнішніх джерел інформації провідне місце займає офіційний сайт НБУ, який оприлюднює значний обсяг інформації про кредитну діяльність банків. Значною перевагою цього джерела інформації є те, що НБУ постійно розширює перелік інформації про кредитні портфелі банків та поглиблює її зміст. Це, з одного боку, підвищує рівень прозорості діяльності як окремих банків, так і банківської системи в цілому, а з другого – збільшує інформаційне забезпечення аналізу кредитного портфеля банку. Серед внутрішніх джерел інформації про кредитний портфель банків, яка може використовуватись і зовнішніми користувачами, провідне місце займає фінансова звітність. Проте основним недоліком фінансової звітності банків України є те, що через відсутність стандартизованих вимог до переліку та змістовного наповнення її

приміток, на сьогоднішній день важко, а іноді й неможливо, співставити деталізовану інформацію про кредитний портфель між різними банками.

Система показників та методика оцінки кредитного ризику банку. Виділяють три групи методів оцінки якості кредитного портфеля банку: методи експертних оцінок, статистичні та аналітичні методи. Безумовно, для отримання об'єктивної оцінки якості кредитного портфеля банку необхідним є застосування комплексного підходу. Проте для отримання комплексної, об'єктивної та ефективної оцінки якості кредитного портфеля доцільною є побудова інтегрального показника, зокрема таксономічного. У свою чергу, інтегральний таксономічний показник оцінки якості кредитного портфеля розраховується на основі коефіцієнтного аналізу, при цьому система показників, покладених в його основу, формується відповідно до завдань аналізу та повинна відповідати певним вимогам: відсутність між обраними показниками тісного лінійного зв'язку, використання найбільш значущих та інформативних показників, визначених на основі факторного аналізу. Значення інтегрального таксономічного показника залежить від обраного еталонного значення або бази порівняння – це має бути або нормативне значення для відповідного показника, або за критерієм min-max. Зміна інтегрального таксономічного показника є сигналом для реагування та потребує додаткового аналізу – або причин покращення для врахування позитивних результатів управлінських дій в подальшому, або причин погіршення для запобігання їх у майбутньому.

Організаційне забезпечення представляє побудову відповідної організаційної структури, яка являє собою сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних складових, необхідних для надання кредитної послуги клієнту. До складових організаційної структури відносяться: працівники, служби та підрозділи апарату управління.

Таким чином, механізм управління якістю кредитного портфеля банку - сукупність взаємопов'язаних інструментів, які будуть застосовані в процесі управління і сприятимуть на укріпленню конкурентних позицій банківської установи та забезпечать отримання максимального прибутку при мінімальних ризиках.

Висновки. Надійна банківська система виступає умовою успішного функціонування та розвитку економіки України, необхідною передумовою забезпечення стабільності фінансової системи. З допомогою спостереження за діяльністю банківських установ і контролю за дотриманням регулятивних показників можна здійснювати управління кредитним портфелем. Варто зауважити, що наглядові та регуляторні підходи НБУ повинні бути зосереджені на забезпеченні макроекономічної стійкості функціонування банківської системи шляхом зниження ризиків банківської діяльності, на основу виконання банками своїх функцій стосовно кредитування економіки і дотримання основних економічних нормативів. Крім того, контроль за якістю формування кредитного портфеля банку пов'язаний із забезпеченням умов і об'єктивних нормативів НБУ, також дана частина відповідальності значною мірою покладена на керівництво комерційного банку. Провідні засади кредитної політики, що включають у себе засади з формування якісного кредитного портфеля, будуються всередині банку на основу рішень, методів, і підходів у відповідності до загальної стратегії діяльності конкретного банку. Управління кредитними ризиками повинно охоплювати всі види діяльності фінансово-кредитної установи, які впливають на параметри її ризиків, становлять безперервний процес аналізу ситуації та відповідного середовища, в яких виникають ризики та/або рівень уразливості фінансово-кредитної установи до таких ризиків. А з метою мінімізації кредитних ризиків та підвищення якості кредитного портфеля банківські фахівці повинні проводити постійний моніторинг за кредитним процесом та впровадити розроблений нами механізм в свою діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пашков А. Оцінка якості кредитного портфеля. Фінансовий простір. 2019. № 2(18). С. 14–21.
2. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 447 с.
3. Офіційний сайт. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/banks/stat/2019-12/> (дата звернення 15.04.2021).
4. Бугель Ю. Напрями удосконалення сучасних методів управління банківським кредитним портфелем. Галицький економічний вісник. 2020. № 2 (27). С. 157.
5. Солоділова К.В., Шафранова О.В. Сучасний стан кредитування в Україні. Молодий вчений. 2019. № 3 (43). С. 844-847.
6. Бикова О.В., Марченко О.В. Оцінка ефективності кредитної політики банку. Молодий вчений. 20189. №3 (43). С. 586-589.
7. Чиж Н. М. Сучасний стан банківського кредитування в Україні. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekfor/2011_2/63.pdf (дата звернення 15.04.2021).
8. Національний банк України URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 13.04.2021).
9. Фінанси та економіка URL: <http://www.finbalance.com.ua/> (дата звернення 13.04.2021).
10. Аналітичний огляд банківської системи України за результатами 2020 року. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2019.pdf. (дата звернення 13.04.2021).
11. Укрінформ URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3188729-danilisin-poasniv-so-zavazae-virisiti-problemu-nepracuucih-kreditiv-v-ukrainskih-bankah.html> (дата звернення 13.04.2021).
12. Узагальнення теоретичних підходів до визначення сутності управління кредитним портфелем банку URL: http://www.rusnauka.com/29_DWS_2011/Economics/1_95281.doc.htm (дата звернення 15.04.2021).

REFERENCES

1. Pashkov A. Assessment of the quality of the loan portfolio. Financial space. 2019. № 2 (18). Pp. 14–21.
2. Flint OI, Flint VM Finance: a textbook. Kyiv: Center for Educational Literature, 2020. 447 p.
3. Official site. Ministry of Finance of Ukraine. URL: <https://index.minfin.com.ua/banks/stat/2019-12/> (access date 15.04.2021).
4. Bugel Y. Directions for improving modern methods of bank loan portfolio management. Galician Economic Bulletin. 2020. № 2 (27). P. 157.
5. Solodilova KV, Shafranova OV The current state of lending in Ukraine. A young scientist. 2019. № 3 (43). Pp. 844-847.
6. Bikova OV, Marchenko OV Evaluation of the effectiveness of the bank's credit policy. A young scientist. 20189. №3 (43). Pp. 586-589.
7. Chizh NM The current state of bank lending in Ukraine. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekfor/2011_2/63.pdf (accessed 15.04.2021).
8. National Bank of Ukraine URL: <https://bank.gov.ua/> (access date 13.04.2021).
9. Finance and Economics URL: <http://www.finbalance.com.ua/> (access date 13.04.2021).
10. Analytical review of the banking system of Ukraine according to the results of 2020. URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2019.pdf. (appeal date 13.04.2021).

11. Ukrinform URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3188729-danilisin-poasniv-so-zavazae-virisiti-problemu-nepracuucih-kreditiv-v-ukrainskih-bankah.html> (accessed 13.04.2021).
12. Generalization of theoretical approaches to defining the essence of bank loan portfolio management URL: http://www.rusnauka.com/29_DWS_2011/Economics/1_95281.doc.htm (access date 15.04.2021).

Волкова В.В., Власенко Е.С.

ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КАК ФАКТОР МИНИМИЗАЦИИ КРЕДИТНОГО РИСКА БАНКА

Рассмотрены сущность кредитного портфеля. Рассмотрены место и роль кредитного портфеля в минимизации кредитного риска банка. Цель статьи заключается в разработке механизма управления качеством кредитного портфеля на основе анализа особенностей и современного состояния кредитования в Украине. Поэтому было обоснована актуальность проблемы регулирования кредитных рисков. Рассмотрены долю кредитного портфеля в активах банков Украины и долю NPL банков Украины. Проанализировано состояние кредитного портфеля банков государственного сектора и приведены ключевые требования к финансовым учреждениям. Определено, что контроль за качеством формирования кредитного портфеля банка связан с обеспечением условий и объективных нормативов НБУ, также данная часть ответственности в значительной мере возложена на руководство коммерческого банка. С целью усовершенствования кредитного портфеля приведен алгоритм расчета эффективного кредитного портфеля банка в современных условиях. Рассмотрены механизм управления качеством кредитного портфеля. Определено, что ведущие принципы кредитной политики, включающие в себя основы по формированию качественного кредитного портфеля, строятся внутри банка на основе решений, методов и подходов в соответствии с общей стратегией деятельности конкретного банка.

Ключевые слова: кредитный портфель, кредитный риск, банк, кредитная политика, финансовые учреждения.

V. Volkova, O. Vlasenko

IMPROVING THE QUALITY OF THE LOAN PORTFOLIO AS A FACTOR IN MINIMIZING THE BANK'S CREDIT RISK

The essence of the loan portfolio is considered. The place and role of the loan portfolio in the bank's credit risk minimization were considered. The purpose of this article is to develop a mechanism for managing the quality of the loan portfolio based on the analysis of the specifics and current state of lending in Ukraine. Therefore, the urgency of the problem of credit risk regulation was justified. The share of the loan portfolio in the assets of Ukrainian banks and the share of NPL banks in Ukraine. The state of the loan portfolio of banks in the public sector and key requirements for financial institutions are analyzed. It was determined that the control over the quality of the formation of the loan portfolio of the bank is related to the provision of conditions and objective standards of the NBU, as well as this part of the liability is a significant measure to guide the commercial bank. For the purpose of improving the loan portfolio, the algorithm for calculating the effective loan portfolio of the bank in modern terms. Considered the mechanism of loan portfolio quality management. It is determined that the guiding principles of credit policy, including in its basis for the formation of a quality loan portfolio, are built within the bank on the basis of decisions, methods and approaches to the conclusion of the joint venture.

Key words: loan portfolio, credit risk, bank, credit policy, financial institutions.